

SÖKANDE

IT Underhåll Stockholm AB, 556568-7489

Ombud: Advokat Markus Garfvé och Fredrik Winroth
Advokatfirman Fylgia KB
Box 55555
102 04 Stockholm

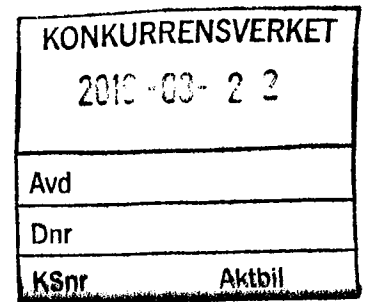
MOTPART

AB Stockholmshem, 556035-9555

Ombud: Advokaterna Lukas Granlund och Eva-Maj Mühlenbock
Cirio Advokatbyrå AB
Box 1065
101 39 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan om överprövning i mål nr 26681-18 och förklarar att avtalet mellan AB Stockholmshem och Stockholms Driftpool AB med avtalsstart den 31 oktober 2018 är ogiltigt.

Förvaltningsrätten avskriver ansökan om överprövning i mål nr 24479-18.

YRKANDEN M.M.

AB Stockholmshem (Stockholmshem) har genomfört en upphandling av ”Markskötselentreprenad, dnr 2018-37875, Vinterskötsel”. Upphandlingen genomfördes som ett förenklat förfarande enligt lagen om offentlig upphandling (2016:1145), LOU. Enligt tilldelningsbeslut den 19 oktober 2018 beslutade Stockholmshem att tilldela upphandlingskontraktet till Liselotte Lööf Entreprenad och Etni AB (Liselotte Lööf och Etni). Stockholmshem har den 31 oktober 2018 undertecknat avtal med Stockholms Driftpool AB (Driftpool).

IT underhåll Stockholm AB (IT Underhåll) yrkar att frågan om avtalets ogiltighet ska prövas i mål nr 26681-18 och att avtalet mellan Stockholmshem och Driftpool ska förklaras ogiltigt. IT Underhåll anser i andra hand att frågan om avtalets ogiltighet ska prövas i mål 24479-18 och att avtalet mellan Stockholmshem och Driftpool ska förklaras ogiltigt.

Frågan om avtalets ogiltighet i mål 26681-18

Till yrkandet finns två huvudsakliga grunder. Den första grunden är att det aktuella avtalet mellan Stockholmshem och Driftpool ingicks den 8 oktober 2018. Det är i sig irrelevant när själva undertecknandet har skett utan avgörande är istället när anbud och accept har utväxlats. De sammantagna omständigheterna tyder på att avtalet har diskuterats mellan parterna redan i september och att parterna var överens om avtalsinnehållet åtminstone vid datumet på avtalets framsida, den 8 oktober 2018. Att parterna sedermera valt att underteckna avtalet vid ett senare tillfälle förändrar inte detta.

Den andra grunden är att Driftpool inte har deltagit i upphandlingen. Driftpool har varken lämnat anbud, blivit kvalificerad eller tilldelats som leverantör i upphandlingen. En väsentlig förändring har därmed skett och som

en konsekvens av det så kan direktupphandlingen inte anses utgöra en del av den upphandling som publicerades den 9 oktober 2018. En sådan ändring av ett upphandlat avtal innebär i realiteten att ett nytt avtal sluts.

Det är som huvudregel inte tillåtet att genomföra ett partsbyte under en pågående upphandling. Partsbyte under fullgörande av kontrakt eller innan ett tilldelningsbeslut är fattat får dock genomföras om det sker i enlighet med bestämmelserna i 17 kap. 13 § LOU, dvs. till följd en företagsomstrukturering och förutsatt att inträdet inte medför andra väsentliga ändringar av kontraktet eller ramavtalet. Alla andra typer av partsbyte utgör en otillåten väsentlig ändring. I förevarande fall har det inte framkommit något som indikerar att ett partsbyte skulle vara tillåtet. Driftpool bedriver egen verksamhet sedan 2016 och omsatte under 2017 ca 22 MKR. Någon företagsomstrukturering är det inte fråga om och bolaget är heller stiftat som en konsekvens av Liselotte Lööfs och Etnis samarbete i upphandlingen. För det fall Liselotte Lööf och Etni önskat att kontraktet skulle tilldelas Driftpool så har Driftpool haft alla möjligheter att lämna ett eget anbud i upphandlingen. Så har emellertid inte skett. Mot bakgrund av vad som angivits ovan föreligger skäl för att se avtalet ingånget under en separat upphandling varvid frågan om ogiltighet rätteligen ska prövas i mål nr 26681-18.

Särskilda skäl och tvingande hänsyn till ett allmänintresse

IT Underhåll gör gällande att det i nu aktuellt fall inte är frågan om sådana exceptionella omständigheter som ska föreligga för att avtalet ska bestå med hänsyn till tvingande allmänintresse. Det är självfallet behjärtansvärt att snöskottning och sandning sker för de boende men enligt IT Underhålls mening är detta inte en sådana exceptionella omständigheter som krävs för att avtalet ska upprätthållas. Stockholmshem har vidare haft gott om tid på sig att genomföra en annonserad upphandling. Den eventuella brådska som

uppstått har kunnat förutses och ska dessutom till fullo tillskrivas Stockholmshem.

Frågan om ogiltighet i mål 24479-18

Driftpool har varken lämnat anbud, blivit kvalificerad eller tilldelad i upphandlingen. Likväl har Stockholmshem tecknat avtal med Driftpool. Att Stockholmshem ingått avtal med Driftpool utan att bolaget blivit kvalificerat medför att en väsentlig förändring har skett av upphandlingen. I realiteten har Stockholmshem genomfört en ny upphandling vari det gällt helt andra krav. Om den upphandlingen annonserats hade IT Underhåll kunnat lämna anbud i den upphandlingen och haft möjlighet att erhålla kontraktet. Det upphandlingsrättsliga felet har således lett till i varje fall risk för skada. Redan på denna grund är samtliga förutsättningar för att avtalet ska förklaras ogiltigt uppfyllda.

Liselotte Löf och Etnis anbud har heller inte uppfyllt kravet rörande referenser. Stockholmshem har inte haft att använda sig av Driftpools referensuppdrag vid kvalificeringen av Liselotte Löf och Etni. Stockholmshem har rätteligen haft att förkasta Liselotte Löf & Etnis anbud. Även härav har någon möjlighet att överlåta avtalet till Driftpool inte funnits. Om rätten skulle finna att Driftpool och Etni samt Liselotte Löf är samma upphandlingsrättsliga parter är således skaderekvisitet fortfarande uppfyllt.

Stockholmshem bestrider yrkandena. Avtalet med Driftpool har ingåtts den 31 oktober 2018 och är tecknat inom ramen för upphandlingen. Att ett datum på en framsida av ett avtal kan återge dokumentets skapande är knappast ovanligt. Eftersom avtalet är identiskt i sak med det avtal som utannonserats i upphandlingen kan det inte annat än anses ha ingåtts inom ramen för upphandlingen. Etni och Liselotte Löf inlämnade ett anbud i upphandlingen enligt 4 kap. 5 § LOU (dvs. som en grupp av leverantörer). I ett sådant

fall, givet att den upphandlande myndigheten inte särskilt angett något i upphandlingsdokumenten vilka krav myndigheten då ställer på partskonstellationen, står flera alternativa kontraktstecknande till buds, alla innebärandes att ingen väsentlig ändring sker. I detta fall angavs i Etni och Liselotte Lööfs gemensamma anbud uttryckligen att avsikten var att ett gemensamt bolag skulle vara avtalspart. Driftpool ägs till 50 procent av Etni och 50 procent av Liselotte Lööf. Således har avtalet ingåtts med de parter som lämnat anbud i upphandlingen. Det är i och för sig korrekt att Driftpool redan existerade innan anbudsinlämning, detta saknar dock betydelse. Sammantaget är avtalet ingått inom ramen för upphandlingen. Ogiltighetstalan kan således endast prövas enligt 20 kap. 13 § andra stycket LOU.

IT Underhåll gör gällande att det faktum att avtalet ingåtts med Driftpool (istället för Etni och Liselotte Lööf direkt) är ett förfarandefel i upphandlingen. Även om det bestrids att så är fallet så har IT Underhåll inte ens påstått, än mindre visat, att IT Underhåll lider eller kan komma att lida skada av denna påstådda överträdelse. Skälet till att IT Underhåll inte ens påstår sådan skada torde vara att det är uppenbart att följderna av att denna påstådda överträdelse inte ägt rum skulle varit att Stockholmshem istället hade tecknat kontrakt med Etni och Liselotte Lööf direkt. Med andra ord har IT Underhålls chanser att tilldelas kontrakt inte påverkats av att Stockholm Driftpool är kontraktspart.

Synnerliga skäl

Vid tidpunkten för ingående av avtalet, den 31 oktober 2018, fanns inte tid att genomföra ett annonserat förfarande. Skälet till detta är i huvudsak att vinterunderhåll måste kunna göras ända från den tid då utomhustemperaturen går under 0 grader. Redan innan 31 oktober 2018 hade temperaturen varit under 0 grader, men vid detta tillfälle fanns ett annat avtal. Detta avtal upphörde emellertid att gälla den 31 oktober 2018. Således fanns inte tid att

genomföra ett annonserat förfarande. Stockholmshem avsåg från början att hantera vinterunderhållet 2018/2019 genom förlängning av befintliga kontrakt. Då leveransen på det befintliga kontraktet var otillfredsställande, insåg Stockholmshem att en ny upphandling behöver göras men att Stockholmshem behövde genomföra utredningsarbete innan sådan annonserad upphandling kunde genomföras. Inom ramen för detta utredningsarbete tillfrågades en leverantör som hade motsvarande avtal som IT Underhåll, men på ett annat geografiskt område, om de kunde förlänga sitt avtal men då inklusive detta mindre område från IT Underhålls avtal. Då detta visade sig inte vara möjligt och efter beräkningar om det var möjligt att göra en direktupphandling under gränsvärdet, insåg Stockholmshem att en förlängning med den befintliga leverantören, IT Underhåll, trots allt var nödvändig. Vid detta tillfälle försökte Stockholmshem nå en överenskommelse med IT Underhåll om en förlängning av deras befintliga kontrakt, dock var det inte möjligt att nå en sådan överenskommelse med IT Underhåll. Stockholmshem annonserade då upphandlingen. Dessvärre hann Stockholmshem endast meddela tilldelningsbeslut, och direkt när det var ett faktum att IT Underhåll överprövat upphandlingen stod det klart att avtalet behövde ingås. Mot denna bakgrund anser Stockholmshem att i och för sig det förelåg synnerliga skäl att genomföra en direktupphandling enligt 19 kap. 7 § tredje stycket LOU (även om Stockholmshem i första hand har inställningen att avtalet ingåtts inom ramen för upphandlingen, och att det därför aldrig varit ett ingående av avtalet utan föregående annonsering i och för sig). 19 kap. 7 § tredje stycket LOU omfattar i vart fall synnerlig brådska enligt 6 kap. 15 § LOU, men enligt Stockholmshems mening är synnerliga skäl inte endast begränsat till dessa situationer. För synnerliga skäl enligt 19 kap. 7 § tredje stycket krävs inte om det som i detta fall avser en allmännyttig tjänst att brådskan måste vara orsakad endast av yttre omständigheter, även om Stockholmshem menar i första hand att så är fallet.

Tvingande hänsyn till ett allmänintresse

Avtalet rör ett föremål som, om detta inte kan levereras, har betydelse för människors liv och hälsa. Vinterunderhållet består av bl.a. snöröjning, halkbekämpning och nödvändigt underhåll för att undvika översvämning och liknande skador (t.ex. rensning av stuprör m.m.). Om detta underhåll inte utförs uppstår en stor risk för olyckor som i värsta fall kan vara av allvarlig art. Fallolyckor på snö och is är vanligt förekommande och det åligger fastighetsägaren att bekämpa detta. Uteblivet vinterunderhåll innebär vidare att det, i värsta fall, kan uppstå olägenheter i form av att personer blir insnöade eller att fastigheten angrips av skador på sådant sätt att hyresgästers lägenheter förstörs, t.ex. fuktskador. Snöröjning är särskilt viktigt att det genomförs även av det skälet att räddnings- och utryckningsfordon (t.ex. brandkår, ambulans och polis) ska kunna komma fram i händelse av olyckor eller brott. Utebliven snöröjning påverkar även särskilt de mest utsatta och svaga grupperna i samhället genom att funktionsnedsatta riskerar att isoleras. Vidare är det även av avgörande vikt för ett fungerande brandskydd att nödutgångar och liknande inte är obstruerade av snö eller is.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 4 kap. 1 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 4 kap. 5 § 1 stycket framgår att en grupp av leverantör får delta i en upphandling. En upphandlade myndighet får inte ställa upp krav på att en sådan

grupp ska ha en viss juridisk form för att få lämna anbudansökan eller ett anbud.

Av 17 kap. 13 § LOU framgår att ett kontrakt eller ett ramavtal får ändras genom att en leverantör byts ut mot en annan leverantör utan en ny upphandling om den nya leverantören helt eller delvis inträder i den ursprungliga leverantörens ställe till följd av företagsomstruktureringar, inklusive uppköp, sammanslagningar, förvärv eller insolvens, och inträdet inte medför andra väsentliga ändringar av kontraktet eller ramavtalet.

Enligt 19 kap. 7 § LOU får direktupphandling användas om upphandlingens värde uppgår till högst 28 procent av det tröskelvärde som avses i 5 kap 1 § och som gäller för en upphandlande myndighet som inte är en central upphandlande myndighet vid upphandling av varor och tjänster. Vidare får direktupphandling användas i tillämplig omfattning i de fall förutsättningarna för förhandlat förfarande utan föregående annonsering enligt 6 kap 12-19 §§ är uppfyllda eller om det finns synnerliga skäl.

Av 20 kap. 13 § LOU följer att rätten ska besluta att ett avtal som har slutits mellan en upphandlande myndighet och en leverantör är ogiltigt, bl.a. om avtalet har slutits utan föregående annonsering enligt 10 kap. 1 § när det inte har varit tillåtet att använda direktupphandling enligt 19 kap.

Om det motiveras av tvingande hänsyn till ett allmänintresse, ska rätten enligt 20 kap. 14 § LOU besluta att avtalet får bestå trots att förutsättningarna för ogiltighet enligt 13 § är uppfyllda.

Leverantörsbyte

IT Underhåll har anfört att Stockholmshem har brutit mot LOU bl.a. genom att ha ingått avtal med Driftpool utan att de har lämnat anbud, blivit kvalificerade eller tilldelats som leverantör i upphandlingen. IT Underhåll har vi-

dare anført att en väsentlig förändring därmed har skett och att det inneburit att ett nytt avtal slutits.

Stockholmshem har anført att Liselott Löf och Etni samt Driftpool är samma upphandlingsrättsliga part och att det således inte har skett ett leverantörsbyte. Som grund för detta anføres att Liselott Löf och Etni äger 50 % vardera av Driftpool samt att de i anbudet uppgivit att de avsett att fullgöra uppdraget i ett gemensamt bolag.

När en upphandlande myndighet ersätter en anbudsgivare med en annan utan att på nytt konkurrensutsätta ett kontrakt innebär det som huvudregel en otillåten väsentlig ändring av villkoren i det ursprungliga kontraktet enligt 17 kap. 14 § LOU.

EU-domstolen har i dom den 19 juni 2008 i mål C-454/06 (Presstext) konstaterat att byte av avtalspart undantagsvis inte innebär någon betydande ändring vid en intern omorganisation jfr p. 45. Detta framgår numera av 17 kap. 13 § LOU. Enligt nämnda bestämmelse får ett kontrakt eller ramavtal ändras genom att en leverantör byts ut mot en annan leverantör utan en ny upphandling om den nya leverantören helt eller delvis inträder i den ursprungliga leverantörens ställe till följd av exempelvis företagsomstruktureringar. Någon motsvarande reglering för fall då ett leverantörsbyte sker under ett pågående upphandlingsförfarande finns inte. Det finns enligt förvaltningsrättens bedömning inte något hinder att tillämpa samma princip under en pågående upphandling (se Kammarrätten i Stockholms avgörande i mål nr 5090-18).

Av tilldelningsbeslut den 19 oktober 2018 framgår att Liselott Löf och Etni har tilldelats kontraktet i upphandlingen. Det finns enligt 4 kap. 5 § LOU inte något hinder mot att sådan grupp av leverantörer tilldelas kontraktet. Stockholmshem har dock därefter valt att teckna avtal med Driftpool.

Förvaltningsrätten konstaterar att även om Liselott Lööf och Etni gemensamt är ägare av Driftpool rör det sig dock om olika juridiska personer. Därutöver är det i målet ostridigt att Driftpool fanns redan vid tiden för när upphandlingen påbörjades. Det har därmed funnits möjlighet för Driftpool att själva medverka i upphandlingen om så var avsikten. Förvaltningsrätten konstaterar vidare att Driftpool med detta tillvägagångssätt skulle kunna erhålla tilldelning i upphandlingen utan att först konkurrensutsättas. Ett sådant förfarande strider mot likabehandlingsprincipen. Förvaltningsrätten anser mot denna bakgrund att det saknas en tillräcklig identitet mellan Liselott Lööf och Etni och Driftpool och att de därmed inte kan anses utgöra samma upphandlingsrättsliga part. Det har således skett ett leverantörsbyte.

Förvaltningsrätten anser även att Driftpool har inträtt i Liselott Lööf och Etnis ställe i det aktuella avtalet på ett sätt som inte ryms inom vad som är ett tillåtet leverantörsbyte enligt 17 kap. 13 § LOU. Att Stockholmshem har slutit avtal med Driftpool utgör därmed en otillåten väsentlig förändring av upphandlingen. Förvaltningsrätten har därmed att ta ställning till om den direktupphandling som har skett har varit tillåten eller ej.

Direktupphandling

Direktupphandling får enligt 19 kap. 7 § tredje stycket LOU användas om upphandlingens värde uppgår till högst 28 procent av det tröskelvärde som anges i 5 kap. 1 § LOU.

Ett avtal ska enligt 20 kap. 13 § LOU förklaras ogiltigt om det inte varit tillåtet att använda direktupphandling. Det är den upphandlande myndigheten som har bevisbördan för sitt val av upphandlingsförfarande och det ankommer på denna att i ett fall som det förevarande visa att förutsättningar

för direktupphandling är uppfyllda (jfr prop. 2001/02:142 s. 99 och RÅ 2008 ref. 79).

Det får i målet anses ostridigt att upphandlingens värde överskrider gränsen för direktupphandling och det har därmed inte varit tillåtet att använda sig av ett sådant upphandlingsförförande.

Föreligger förutsättningar för direktupphandling på grund av synnerliga skäl?

Stockholmshem har åberopat att det förelegat synnerliga skäl att med stöd av 19 kap. 7 § LOU direktupphandla det aktuella avtalet.

Förvaltningsrätten konstaterar att direktupphandling är ett undantagsförfarande enligt LOU och att undantagsbestämmelserna ska tolkas restriktivt.

Av förarbetena till LOU framgår bl.a. följande om synnerliga skäl. Uttrycket synnerliga skäl överlappar vad som anges om synnerlig brådska i bestämmelserna om förhandlat förfarande utan föregående annonsering. I uttrycket ligger dock inte enbart synnerlig brådska. Regeln är avsedd främst för sådana oförutsedda händelser som inte den upphandlande enheten själv kunnat råda över. Att den upphandlande enheten råkat i brådska beroende på egen bristande planering grundar inte rätt till direktupphandling (jfr prop. 2009/10:180 s. 344 f.). Det är den upphandlande myndigheten som har bevisbördan för att en sådan undantagssituation föreligger (prop. 2001/02:142 s. 99).

Förvaltningsrätten finner att det som Stockholmshem har anfört inte visar att det på grund av oförutsedda händelser har förelegat synnerliga skäl att direktupphandla avtalet. Förvaltningsrätten har då särskilt beaktat att Stock-

holmskem har varit medvetna om att det föregående kontraktet upphörde den 31 oktober 2018 och att det inte kan anses vara en oförutsebar omständighet att temperaturen i Stockholmsområdet sjunker till 0 grader under oktober månad. Den brådska som har uppstått får anses bero på Stockholmskems bristande planering och vara inom ramen för det som Stockholmskem själv har kunnat råda över.

Förvaltningsrätten anser därmed att Stockholmskem har genomfört en otillåten direktupphandling och att det föreligger förutsättningar för att ogiltigförklara avtalet mellan Stockholmskem och Driftpool med stöd av 20 kap. 13 § 1 st. LOU. Det förvaltningsrätten härefter har att ta ställning till är om avtalet ändå ska bestå på grund av tvingande hänsyn till ett allmänintresse.

Ska avtalet bestå på grund av tvingande hänsyn till ett allmänintresse?

Av 20 kap. 14 § LOU framgår att om tvingande hänsyn till ett allmänintresse motiverar att avtalet får bestå ska rätten besluta detta även om förutsättningar för ogiltighet är uppfyllda.

Av förarbetena till LOU framgår bl.a. följande. Begreppet tvingande hänsyn till allmänintresset förekommer inom olika områden i EU-rätten och har även utvecklats i EU-domstolens praxis. Eftersom det utgör ett skäl för undantag från den fria rörligheten, tolkar EU-domstolen begreppet restriktivt. Endast exceptionella omständigheter ska medföra att ett avtal får bestå. Den som åberopar att en sådan undantagssituation föreligger, dvs. den upphandlande myndigheten eller enheten, har också bevisbördan för detta. Inom ramen för tvingande hänsyn till allmänintresset kan hänsyn exempelvis tas till bl.a. allmän ordning och säkerhet, skydd för människors liv och hälsa samt folkhälsa. Begränsad vikt får läggas vid ekonomiska intressen. Ekonomiska intressen med direkt koppling till avtalet i fråga ska t.ex. inte anses utgöra tvingande hänsyn till ett allmänintresse. Ekonomiska intressen av att avtalets giltighet upprätthålls får dock beaktas om ogiltighet skulle leda till

orimliga eller oproportionerliga följder. Stor vikt bör här läggas vid myndigheternas tillhandahållande av allmän service till samhället. Det ankommer på domstolarna att göra en skälig avvägning mellan detta allmänna intresse och leverantörens intresse av att det ingångna avtalet förklaras ogiltigt i syfte att en ny upphandling ska företas (prop. 2009/10:180, s. 137 f. och 362 f.).

Stockholmshem åberopar att det aktuella avtalet rör ett föremål som, om detta inte kan levereras, har betydelse för människors liv och hälsa. Enligt förvaltningsrättens mening påverkar inte de tjänster, såsom snöröjning och halkbekämpning, som avtalet omfattar människors liv och hälsa på ett sådant direkt sätt att ett tvingande allmänintresse kan anses föreligga. Förvaltningsrätten finner därmed att det inte visats att det föreligger sådana exceptionella omständigheter att det finns skäl att besluta att avtalet får bestå på grund av tvingande hänsyn till ett allmänintresse.

Slutsats

Förvaltningsrätten finner sammanfattningsvis att Stockholmshem har genomfört en otillåten direktupphandling genom att teckna avtal med Driftpool. Det saknas synnerliga skäl för detta och det finns heller inte tvingande hänsyn till ett allmänintresse för att låta avtalet bestå. IT Underhålls ansökan om överprövning i mål 26681-18 ska därför bifallas. Eftersom bolaget vunnit framgång med sin talan ska ansökan om överprövning i mål 24479-18 avskrivas från vidare handläggning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (FR-05).

Johan Höök

Rådman

Förvaltningsrättsnotarien Sara Lagergren har föredragit målet.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.